عوامل مؤثر بر نشاط معنوی دانشجویان: مطالعه مروری روایتی

فرشته عراقیان مجرد[1]، محمدعلی حیدری گرجی[1]، طاهره یعقوبی[1]

۱. دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دانشکده پرستاری مامایی نسیبه ساری.

توسعه پرستاری در سلامت/ دوره دوازدهم/ شماره ۱/ بهار و تابستان ۱۴۰۰

چکیده

مقدمه: نشاط و شادی از نیازهای اولیه فطری و ضروری انسان به شمار می رود و می توان آن را از مهم ترین عوامل سلامت خانواده و جامعه انگاشت. از آنجایی‌که بیشتر وقت دانشجویان در دانشگاه می‌گذرد نیاز به ایجاد نشاط معنوی در دانشجویان از اهمیت بسزایی برخوردار است. لذا این مطالعه با هدف عوامل موثر بر نشاط معنوی دانشجویان می پردازد.

روش کار: مطالعه مروری حکایتی حاضر در سال ۱۳۹۹ انجام شد. برای بدست اوردن مقالات منتخب جهت ورود به تحلیل، پایگاههای داخلی مرکز اطلاعات، پرتال جامع علوم انسانی و پایگاه مجلات نور با ترکیبی از کلید واژه های نشاط معنوی، دانشجویان و پایگاه های خارجی *Google Scholar, Pubmed, Scopus* با کلید واژه های *Sprituall vitality, Student* از ابتدای سال ۱۹۹۰تا پایان سال ۲۰۲۰ جستجو شدند. ملاک های ورود در این پژوهش شامل مقالاتی بودند که به نشاط معنوی دانشجویان پرداخته بودند، مقالات اصیل پژوهشی به زبان فارسی یا انگلیسی بودند. در نهایت ۶ مقاله وارد مطالعه شدند. از این۶ مقاله۴مقاله فارسی و ۲ مقاله انگلیسی بود.

یافته‌ها: یافته‌ها حاکی از تاثیر ۵ عامل (عوامل جمعیت شناختی، عوامل فردی، عوامل دانشگاهی، عوامل محیطی، عوامل خانوادگی) در ایجاد نشاط معنوی در دانشجویان می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: برای ایجاد نشاط معنوی نیاز به تلاش خانواده‌ها برای آموزش و تقویت باورهای دینی و الگوی فرزندان باشند. مسئولین دانشگاه بایستی با برنامه‌ریزی آموزشی و تفریحی، تقویت تشکل‌ها و سازماندهی فعالیت‌های فرهنگی، تشویق دانشجویان برای شرکت در این گونه فعالیت‌ها موجبات نشاط معنوی دانشجویان و فضای دانشگاه را فراهم کنند.

کلمات کلیدی: نشاط معنوی , دانشجویان , مطالعه مروری

آدرس مکاتبه: دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دانشکده پرستاری مامایی نسیبه ساری.

Email: fereshteharaghian@yahoo.com

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]

مقدمه

یکی از نیازهای روانی بشر شادی و نشاط است که به دلیل تأثیر عمده ای که بر زندگی افراد دارد، همواره ذهن انسان را به خود مشغول کرده است. نشاط و شادی از نیازهای اولیه فطری و ضروری انسان به شمار می رود و می توان آن را از مهم ترین عوامل سلامت خانواده و جامعه انگاشت (۱). انسان هدفمند و جویا ی نشاط تا زمانی که به آنچه می‌خواهد، دست نیابد احساس نشاط، خوشبختی و سعادت نمی‌کند. احساس نشاط یکی از مهم‌ترین پشتوانه‌های انسان برای مقابله با مشکلات است و می‌توان گفت همه‌ی تلاش هر انسان در جهت یافتن شادی، نشاط و خوشبختی درآینده می‌باشد (۲). نشاط عبارت است از: چگونگی داوری فرد درباره نحوه ی گذران زندگی این نوع داوری متأثر از ادراکات شخصی فرد و تجربه‌ی احساسات و عواطف مثبتی است که بر سبک تبیین، قضاوت وتصمیم‌گیری او اثر می‌گذارد . عواملی که نشاط را به‌وجود می‌آورند شامل : احسا س رضایت‌مندی از زندگی و فقدان عواطف منفی همچون افسردگی و لذت بردن از وقایع می‌باشد. در واقع نشاط، یکی از علل تأثیرگذار در برقراری اصول بهداشت روانی و خوشبختی است و بر فضای شناختی و رشد آن اثر می‌گذارد (۳). همچنین یکی از ابعاد اصلی تجربه بوده و معمولاً در پی ایجاد پاسخ‌های مطلوب، کارکرد مناسبی به جای می‌گذارد. عوامل فرد ی مانند: برخی متغیرهای خانوادگی، عضوی ت در گروه های ورزشی هنری-مذهبی، سلامت جسمی و روانی، روابط اجتماعی و خانوادگی، خوش‌بینی نسبت به آینده و نگرش نسبت به شادی در شادمانی مردم مؤثر هستند (۴). طبق نظر ارسطو، شادکامی حقیقی از ارضای امیال حاصل نمیشود؛ بلکه از انجام چیزی که از لحاظ اخلاقی ارزش انجام دادن دارد؛ یعنی از تجلی فضیلت حاصل میشود (۵).*Myers* معتقد است ایمان مذهبی تأثیر زیادی بر میزان شادمانی دارد. ایمان مورد نظر *Myers* ایمانی است که حمایت اجتماعی، هدفمندی احساس پذیرفته شدن و امیدواری را برای فرد به ارمغان میآورد (۶). معنویت می‌تواند به پیشرفت سازگاری و انعطاف پذیری هیجانی این افراد از طریق تجربه احساسات مثبت و به دنبال آن رضایت و شادکامی از زندگی بینجامد .

برای مقابله با فشار زندگی و بیرون آمدن از افسردگی، ناتوانی و رسیدن به شادکامی چه در زندگی فردی و چه در محیط کار حوزه معنوی مانند یک مشاور به فرد کمک می‌کند تا درموقعیت‌های دشوار معنا و مفهومی بیابند (۷).

با توجه به اینکه یکی از عظیم‌ترین گروه‌های جامعه، جامعه‌ی دانشجویی است و دانشجویان بیشتر وقت خود را محیط های اموزشی می گذرانند، دانشجویانی که احساس نشاط بیشتری کنند از آرامش بیشتری برخوردار هستند و در مواجهه با مشکلات راحت تر آن را پذیرفته و وضعیت تحصیلی بهتر نسبت به دیگران خواهند داشت. بنابراین مشکلات و رفع نیازهای معنوی دانشجویان نیز مانند سایر نیازها از اهمیت والایی برخوردار می گردد. لذا بررسی برای یکپارچه کردن و تحلیل نتایج پژوهشها ضروری بوده تا روسای دانشگاهها با استفاده از نتایج این مطالعه، بتوان راهکارهایی برای افزایش نشاط و کاهش مشکلات سلامت روان دانشجویان فراهم نمود. بنابراین این مطالعه مروری روایتی با هدف بررسی عوامل موثر بر نشاط معنوی دانشجویان از منظر تحقیقات انجام گرفته است .

روش کار

مطالعه مروری روایتی حاضر در سال ۱۳۹۹ انجام شد .

استراتژی جستجو: برای بدست اوردن مقالات منتخب جهت ورود به تحلیل، دو نفر از نویسندگان مستقل از هم، پایگاههای داخلی مرکز اطلاعات، پرتال جامع علوم انسانی و پایگاه مجلات نور با ترکیبی از کلید واژه های نشاط معنوی، دانشجویان و پایگاه های خارجی *Google Scholar, SID, Pubmed, Scopus* با کلید واژه های *Sprital vitality, Student* از ابتدای سال ۱۹۹۰تا پایان سال ۲۰۲۰ جستجو شدند.

ملاک ورود و خروج: ملاک های ورود در این پژوهش شامل مقالاتی بودند که به نشاط معنوی دانشجویان پرداخته بودند، مقالات به زبان فارسی یا انگلیسی و اصیل پژوهشی بودند.

ملاک های خروج نیز شامل مقالاتی بودند که گروه نمونه آن ها شامل دانشجویان نباشند و متن کامل آن ها در دسترس نبود.

روش انتخاب مقالات: بر اساس جستجو در پایگاه های اطلاعاتی مذکور، در مجموع ۶ مقاله بازیابی شدند. همچنین بر اساس

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]

کلیدواژه های تعیین شده، یک جستجوی آزاد در موتور جستجوی گوگل نیز انجام شد تا منابع مرتبط موجود که از پایگاه های مذکور بازیابی نشده اند نیز به مقالات افزوده شود. رفرنس منابع بازیابی شده نیز مورد بررسی قرار گرفتند تا مقالات مرتبط وارد روند بررسی شوند که مقاله ای در خصوص نشاط معنوی یافت نشد. بعد از حذف مقالات تکراری(۵۳۱)، ۱۲۰۱۶مقاله وارد غربالگری اولیه مطالعه شد. مقالات بر اساس عنوان و چکیده بررسی و مقالات نامرتبط به موضوع، و مقالاتی که مرتبط به غیر دانشجویان بودند (بر اساس عنوان و چکیده) از روند مطالعه حذف شدند. در این مرحله،۱۶مقاله بدلیل در دسترس نبودن متن کامل مقاله از مطالعه حذف شدند و در نهایت ۶ مقاله وارد مطالعه شدند. از این۶ مقاله ۴ مقاله فارسی و ۲ مقاله انگلیسی بود.۳ مطالعه کمی و ۳ مطالعه کیفی بود.

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]

جدول شماره ۱: خلاصه مطالعات بررسی شده

عنوان	نویسنده مسئول	سال انجام پژوهش	نوع مطالعه تعداد نمونه	مکان	یافته‌ها
تبیین تجربه نشاط معنوی از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی کردستان :یک مطالعه کیفی(۸)	طاهره پاشایی	۱۳۹۸	کیفی ۳۸ دانشجو روش نمونه گیری مبتنی بر هدف	کردستان	**عوامل فردی** (ویژگیهای روحی و روانی، عامل اقتصادی، مشکلات شخصی، باورهای مذهبی، انجام اصول مذهبی، فعالیت‌های انسان دوستانه) **فضای دانشگاه** (اطلاع رسانی و آموزش، تقویت باورهای معنوی، فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی، محیط دانشگاه)
بررسی تجربه نشاط معنوی دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی گلستان(۹)	لیلا جویباری	۱۳۹۴	کیفی ۵۰ دانشجو روش نمونه گیری مبتنی بر هدف	گلستان	"تقرب به خدا "،" احساس شادابی و نشاط"،" احساس آرامش"،" فعالیت‌های مؤثر بر نشاط معنوی"و" نشاط واقعی و پایدار
نقش زندگی توام با معنویت در نشاط معنوی(۱۰)	*John Farquhar Plake*	۲۰۱۷	مطالعه طولی شش ساله ۹۶۵ دانشجو	ایالت متحده	این تحقیق بر نقش دانش آموزان در شکل گیری معنوی خود از طریق مشارکت هدفمند در اقدامات معنوی اصلی و ایجاد روابط دوستانه معنوی تأکید می کند. دانشجویان از عوامل فعال در شکل گیری معنوی خود هستند. تأثیر یک مدرسه یا درگیر شدن در سایر اعمال معنوی ، دانش آموزانی که زندگی معنوی آنها با آگاهی و تعامل با روح القدس مشخص شده بود ، سطح بالاتری از نشاط معنوی را نسبت به همسالان خود نشان دادند. هنگامی که دانشجویان از طریق یک محیط حمایتی ، اعمال معنوی شخصی و اعتماد به روح القدس، به دنبال رابطه با خدا هستند ، در آنها نشاط معنوی ایجاد می شود که می تواند آنها را حفظ کند
نشاط معنوی در دانشجویان(۱۱)	*Stephen James Pulis*	۲۰۱۴	مطالعه طولی سه ساله	ایالت متحده	نشاط معنوی با تجربیات جوانان و ملاحظات اجتماعی ارتباط دارد
رابطه بین سلامت معنوی و شادکامی دانشجویان(۱۲)	فائزه مظفری نیا	۱۳۹۳	توصیفی، تحلیلی تعداد نمونه ۹۰ نفر نمونه گیری تصادفی ساده	تهران	سلامت معنوی دانشجویان با شادکامی آ نها رابطه مثبت و معناداری داشت. ضریب همبستگی بین سلامت معنوی و شادکامی ۰ / ۶۲ بود
تبیین تجربه نشاط در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان(۱۳)	لیلا جویباری	۱۳۹۰	کیفی – تعداد نمونه۵۰ نفر روش نمونه گیری مبتنی بر هدف	گلستان	مضامین استخراج شده، «داشتن آرامش روان» و «انرژی و شور و هیجان داشتن «بوده است. هدفمند بودن و احساس موفقیت، دو عاملی بود که باعث نشاط دانشجویان می شده است.

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]

یافته‌ها

بررسی ها نشان داد نشاط معنوی، نشاط واقعی و پایداری است که در تقرب و ارتباط با خدا بدست می اید. یافته‌ها حاکی از تاثیر ۵ عامل در ایجاد نشاط معنوی در دانشجویان می‌باشد (دیاگرام ۱). عواملی مانند عوال اقتصادی و مشکلات روحی روانی و ترس و نا امیدی از اینده از موانع نشاط معنوی بود.

عوامل جمعیت شناختی

بررسی مقالات نشان داد سن، جنس، نمرات دانشجویان، ورزش بین دانشگاهی، زندگی در دانشکده می تواند از عوامل موثر در نشاط معنوی باشد. بطوریکه هر چه فرد بالغ تر شود نشاط معنوی در آن بیشتر می‌شود. جنس زن، نمرات دانشگاهی بالا نیز یک عامل پیشگویی کننده مثبت برای نشاط معنوی است. شرکت در ورزش های رقابتی بین دانشگاهی نیز یک اثر پیشگویی کننده منفی برای نشاط معنوی داشته است.

عوامل فردی

بررسی ها نشان داد سلامت معنوی، باورهای مذهبی، انجام فرائض دینی(نماز، دعا، خواندن کتاب اسمانی، ...) و مذهبی(شرکت در مجالس دعا، برگزاری اعیاد و عزاداری ها، تشیع جنازه شهدا گمنام.....)، شرکت در فعالیت‌های بشردوستانه (مراسم خیریه، اهداء عضو، اردوهای جهادی، همدلی با سالمندان، جمع اوری کمک های مردمی....) می تواند در نشاط معنوی دانشجویان تاثیر مثبتی بگذارد.

عوامل دانشگاهی

مطالعات نشان داد که دانشگاه با اموزش های معنوی (حضور روحانیون و اشخاص مذهبی، تشویق به شرکت در کلاس های مذهبی،...) و تقویت باورهای مذهبی(با برگزاری کلاس های قران و عترت، برگزاری نماز جماعت،....) و برگزاری فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه (برگزاری اردوهای تفریحی زیارتی، مسابقات خطاطی، .فراهم سازی بستر ایجاد تشکل‌های دانشجویی و انجمن‌های علمی مرتبط با مفاهیم دینی....) می تواند نقش بسزایی در نشاط معنوی دانشجویان بگذارد.

عوامل محیطی

بررسی ها نشان داد زندگی در دانشکده های مذهبی نیز یک عامل پیشگویی کننده مثبت برای نشاط معنوی است. ارتباط با افراد مذهبی یا دوستان مذهبی اثر پیشگویی کننده در نشاط معنوی دانشجویان دارد. نزدیکی به اماکن مذهبی نیز می تواند اثر پیشگویی کننده مثبتی در نشاط معنوی دانشجویان داشته باشد.

عوامل خانوادگی

بررسی مقالات نشان داد کنترل خانواده روی فرزندان، فعالیت‌های مذهبی خانواده، درگیر شدن والدین در زندگی معنوی فرزندان می تواند تاثیر بر نشاط معنوی دانشجویان داشته باشد.

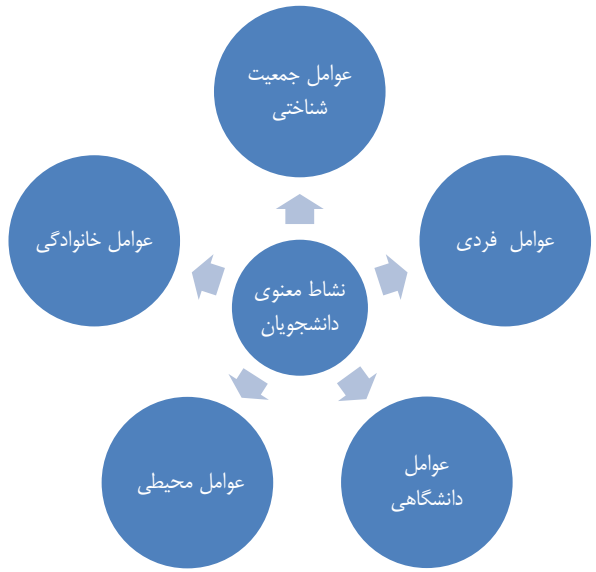

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]

بحث

مطالعه مروری با هدف بررسی عوامل موثر بر نشاط معنوی در دانشجویان انجام شد که یافته‌ها حاکی از تاثیر ۵ عامل (عوامل جمعیت شناختی، عوامل فردی، عوامل دانشگاهی، عوامل محیطی، عوامل خانوادگی) در ایجاد نشاط معنوی در دانشجویان می‌باشد.

عوامل جمعیت شناختی

نتایج نشان داد سن می تواند نقش کلیدی در نشاط معنوی دانشجویان ایجاد کند که با مطالعات مختلف همخوانی دارد (۱۳-۱۵). یکی از مطالعات شرکت در رقابت‌های ورزشی را مانع برای شرکت در جلسات جوانان کلیسا و فعالیت‌های شکل گیری معنوی می دانست که می تواند بدلیل این باشد که دانشجویان تلاش و وقتشان را برای تمرین و امادگی های لازم برای شرکت در مسابقات ورزشی می گذارند (۱۰). نتایج نشان داد دختران بیشتر در فعالیت‌های معنوی شرکت می‌کنند که با مطالعه *Winseman* همخوانی دارد (۱۷). نمرات دانشگاهی بالاتر پیشگویی کننده نشاط معنوی بیشتر می‌باشد فرهادی و همکاران در مطالعه ی خود، پیشنهاد دادند که اجرای برنامه های پیشگیرانه و درمانی به منظور بالا بردن سطح نشاط در بین دانشجویان می‌تواند در بهبود سطح بهداشت روانی و در نهایت بالا بردن عملکرد تحصیلی دانشجویان کمک نماید (۱۸).

عوامل فردی

در این مطالعه سلامت معنوی و نشاط معنوی ارتباط وجود دارد که تحقیقاتی با مطالعه حاضر همسویی دارند. پژوهش نجفی و همکاران نشان داد بین معنویت فرد و احساس شادکامی رابطه مستقیم وجود دارد (۱۹).

نتایج مطالعه نشان داد انجام فرائض دینی و مذهبی، شرکت در فعالیت‌های بشردوستانه می‌تواند در نشاط معنوی دانشجویان تاثیر مثبتی بگذارد. مطالعه پارگامنت و همکاران به این نتیجه دست یافتند، افرادی که به طور مکرر دعا می‌کنند کمتر از افسردگی و اضطراب رنج می‌برند (۲۰). زمانیکه دانشجویان مبادرت به انجام اعمال خداپسندانه می‌کردند احساس شادی و شعف داشتند چرا که معتقد بودند که با انجام کارهای خیر خداوند متعال از آنها رضایت داشته و لذا احساس شادی می‌کردند، این نتیجه با یافته‌های این مطالعه مطابقت دارد (۹).

همچنین مذهب از طریق قرار دادن شخص در معرض شبکه های اجتماعی که شامل افراد با نگرشها و ارزشهای مشابه هستند، رضایت خاطر ایجاد میکند (۲۱). طبق پژوهش کشاورز و همکاران، بین فعالیت هنری، فعالیت ورزشی و فعالیت مذهبی با شادکامی، رابطه ی مثبت وجود دارد که با نتایج این مطالعه همخوانی دارد (۲۲).

عوامل دانشگاهی

نتایج مطالعه به نقش دانشگاه با اموزش های معنوی و تقویت باورهای مذهبی و برگزاری فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه در ایجاد نشاط معنوی دانشجویان نشان داد. صاحبنظران مذهبی بر این باورند که معنویت را میتوان را از طریق آموزش گسترش داد (۲۳). اژدری فرد و همکاران دریافتند که آموزش موضوعات مرتبط با معنویت در بهبود سلامت روانی جسمانی دانش آموزان مؤثر میباشد (۲۴).

برگزاری فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه از دیگر عوامل ایجاد نشاط در دانشجویان است بر اساس مطالعه نادی و همکاران، بین معنای معنوی و شادی ذهنی دانشجویان رابطه ی مثبت و معنا دار وجود دارد و این ارتباط با آرامش معنوی قوی‌تر است (۲۵). همچنین ابراهیمی و همکاران، در مطالعه ی خود بین معنویت و سطح شادی دانشجویان نیز همبستگی معناداری را پیدا کردند (۲۶). جهت ارتقاء نشاط معنوی و افزایش سرمایه فرهنگی و اجتماعی در سطح دانشگاه ، بایستی مدیران فرهنگی انجام فعالیت‌های نظیر برگزاری مسابقات خطاطی، کتاب خوانی در زمینه قرآن و برگزاری اردوهای تفریحی و زیارتی، فراهم سازی بستر ایجاد تشکل‌های دانشجویی و انجمن‌های علمی مرتبط با مفاهیم دینی را در اولویت های برنامه‌ریزی فرهنگی قرار دهند.

عوامل محیطی

طبق بررسی ها، زندگی در دانشکده های مذهبی نیز یک عامل پیشگویی کننده مثبت برای نشاط معنوی است. ارتباط با افراد مذهبی یا دوستان مذهبی اثر پیشگویی کننده در نشاط معنوی دانشجویان دارد. افرادی که نزدیکترین دوستان خود را از میان افراد مذهبی انتخاب می‌کنند و علاوه بر داشتن احساس نزدیکی به خداوند، نسبت به مردم دید مثبتی دارند که همه این عوامل بر شادمانی آنها می افزاید (۲۷).

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]

مطالعات نشان دادند که رفتن به کلیسا با احساس بهزیستی رابطه مثبت و با درماندگی رابطه منفی دارد (۲۸) همچنین شرکت در کلیسا می تواند تعاملات اجتماعی و در نتیجه شادمانی افراد را افزایش دهد (۲۹)، که یافته‌های این مطالعه که نزدیکی به اماکن مذهبی نیز می تواند اثر پیشگویی کننده مثبتی در نشاط معنوی دانشجویان داشته باشد، همخوانی دارد.

عوامل خانوادگی

مطالعات نشان داد کنترل خانواده روی فرزندان، فعالیت‌های مذهبی خانواده، درگیر شدن والدین در زندگی معنوی فرزندان می تواند تاثیر بر نشاط معنوی دانشجویان داشته باشد. نتایج پژوهش‌ها گویای آن است که بین نگرش مذهبی والدین، رعایت آداب دینی توسط والدین و ساده‌زیست بودن والدین با تربیت دینی فرزندان رابطه وجود دارد؛ به عبارتی هر چه نگرش والدین به مذهب مثبت‌تر باشد و آداب دینی توسط آنان بیشتر رعایت گردد به همان میزان به تربیت دینی فرزندان اهمیت بیشتری می‌دهند (۳۰). همچنین میزان مذهبی بودن افراد از اموزش های دوران کودکی، نوع فرزندپروری و برخوردهای والدین سرچشمه می‌گیرد (۳۱).

بررسی ها نشان داد احساس ناامیدی و افسردگی و ترس از آینده به عنوان عاملی در جهت عدم درک احساس نشاط معنوی می‌باشد. این دیدگاه با نتایج مطالعه اخیر مبنی بر اینکه احساس نشاط و شادی، وجود امید نسبت به خود زندگی و آینده است مشابهت نشان می‌دهد (۳۲). همچنین مطالعه ای نشان داد دانشجویانی که تجربه مکرر احساس افسردگی و ناامیدی داشتند تجربه ای از احساس نشاط معنوی نشان ندادند (۳۳).

از زمینه های اصلی مهم در به وجود آمدن اساس نشاط و شادی، وجود امید نسبت به خود، زندگی و آینده است (۳۴). احساس اضطراب یا نگرانی، با عدم امید به آینده رابطه مستقیم دارد (۳۵).

نتیجه‌گیری

از آنجاییکه عوامل مختلفی مانند عوامل جمعیت شناختی، عوامل فردی، عوامل دانشگاهی، عوامل محیطی، عوامل خانوادگی، در ایجاد نشاط معنوی موثر می باشند. در همین راستا برای ایجاد نشاط معنوی نیاز به تلاش خانواده‌ها برای اموزش و تقویت باورهای دینی و الگوی فرزندان باشند. مسئولین دانشگاه بایستی با برنامه‌ریزی اموزشی و تفریحی، تقویت تشکل‌ها و سازماندهی فعالیت‌های فرهنگی، درگیر کردن دانشجویان در این گونه فعالیت‌ها موجبات نشاط معنوی دانشجویان و فضای دانشگاه را فراهم کنند. یافته‌های مطالعه نشان داد که تحقیقات بسیار اندکی در زمینه نشاط معنوی در دانشجویان صورت گرفته است. ابزار سنجش نشاط معنوی در کشور ایران طراحی و روان سنجی نشده است . نیاز می‌باشد که محققین در راستای این کمبود تلاش کنند. با توجه به بافت مذهبی و نگاه ویژه به شرایط فرهنگی جامعه ایران ،ابزار های سنجش میزان نشاط در گروه حساس و مهم دانشجویان طراحی گردد.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌نمایند که تضاد منافعی در این پژوهش وجود ندارد.

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]

Reference

1. *Farahzad H. happiness.Tobay mohebat publications 2013. [In Persian].*
2. *Hezarjarib J, Astinfeshan P. Evaluation of factors affecting social vitality (with emphasis on Tehran province. Applied Sociology. 2009; 1(33): 119-146 [In Persian].*
3. *Seligman EM. Very happy people. Psychological Science. 2002: 13(1): 81-4.*
4. *Keshavarz A, Vafayyan M. Investigate the factors influencing the level of happiness. Applied Psychology. 2007; 2(5): 51-62 (Persian).*
5. *Zamirinejad S, Piltan M, Haghshenas M, Tabarraei Y, Akaberi A. Predicting happiness based on spiritual intelligence. Journal of Sabzevar University of Medical Sciences. 2014; 20(5): 773-81. [In Persian]*
6. *Myers DG. The Funds, Friends, and Faith of Happy People. American Psychologist. 2000; 55(1): 56-67.*
7. *Najafi, M, Erfan, A. Quantitative and qualitative study of the relationship between spirituality, happiness and professional ability of professors. New educational approaches, 2012; 7 (2): 1-22.*
8. *Khazaee-pool M, Ebrahimi R, Golmohammadi S, Pashaei T. Exploring the Students' Viewpoints about Spiritual Vitality in Kurdistan University of Medical Sciences. IHJ. 2019; 4 (2) :34-40*
9. *Jouybari L, Nomali M, Sanagoo A, Taghvakish B. An Investigation of Students' Spiritual Vitality at Golestan University of Medical Sciences. Religion and Health. 2015; 3(1): 19-31.*
10. *Plake JF. The Holy Spirit Goes To College: The Role Of A Spirit-Filled Life In The Spiritual Vitality Of Christian University Students, Presented at the 46th Annual Meeting of the Society for Pentecostal Studies, http://www.missioninsights.com/wp-content/uploads/2017/03/The-Holy-Spirit-Goes-to-College-SPS_Rev2.pdf*
11. *Stephen James Pulis. Spiritual Vitality Of Assemblies Of God Post-High School Young Adults. 2014.*
12. *Mozafarinia F, Amin-Shokravi F, Hydarnia A. Relationship between spiritual health and happiness among students. Journal of Health Education and Health Promotion. Summer 2014;2(2): [97-107].*
13. *Sanagoo A, Jouybari L, Rezaiean M, Jafari S, Hosseini S. Explaining the happiness experience of the students in Golestan University of Medical Sciences. Journal of Research Development in Nursing & Midwifery. 2011; 8(1): 1-10 (Persian).*
14. *Arnett, J. J. (2014). Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties (Second Edition. ed.). New York: Oxford University Press.*
15. *Barry, C. M. (2014). Emerging adults'religiousness and spirituality: Meaning-making in an age of transition (First edition. ed.). New York: Oxford University Press.*
16. *Setran, D. P., & Kiesling, C. A. (2013). Spiritual formation in emerging adulthood: A practical theology for college and young adult ministry.*
17. *Winseman, A. L. (2002). Religion and gender: A congregation divided. Retrieved from http://www.gallup.com/poll/7336/Religion-Gender-Congregation-Divided.aspx*
18. *Farhadi A, Javaheri F, Yazdanbakhsh Y. The happiness and its relationship with confidence among students of Lorestan University of Medical Sciences. The Quarterly Journal of Fundamentals of Mental Health. 2005; 7(25-26): 57-62 (Persian).*
19. *Najafi M, Erfan A. Evaluation of qualitative and quantitative relationship between spirituality, happiness and Professional empowerment of teachers. New Educational Approach. 2012;7(2):1- 22. [Persian]*
20. *Pargament KI, Smith BW, Koenig HG, Perez L. Patterns of Positive and Negative Religious Coping with Major Life Stressors. Journal for the Scientific Study of Religion. 1998; 37(4): 710-24.*
21. *Taylor RJ, Chatters LM. Church members as a source of informal social support. Review of Religious Research. 1988; 30: 193-203.*
22. *Keshavarz A, Vfayyan M. Investigate the factors influencing the level of happiness. Applied Psychology. 2007; 2(5): 51-62 (Persian).*
23. *Carmody J, Reed G, Kristeller J, Merriam P. Mindfulness, Spirituality, and Health-Related Symptoms. Journal of Psychosomatic Research. 2008; 64(4): 393-403.*
24. *Ajdarifar PS, Ghazi Gh, Nooranipour R. The Effect of Education of Mysticism and Spirituality on Mental Health of Students. Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education. 2010; 2(18): 105-27. [In Persian]*
25. *Nadi MA, Sajjadian I. Analyzing the relationship between meaning of spirituality, mental happiness, life satisfaction, psychological prosperity, hope for the future and purposefulness in life among the students. Toloo-e-Behdasht. 2011; 10(3-4): 54-68 (Persian).*

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]

26. *Ebrahimi A, Arabs S, Khaloei MM. Comparing the mental health component of positive psychology (hope, happiness and spirituality) in medical students of Isfahan University of Medical Sciences in years of education and its relationship with academic achievement. Journal of Isfahan Medical School. 2013; 31(261): 1885-1896 (Persian)*
27. *Kaldor, P. Winds of change. Homebush West,NSW: Anzea.1994*
28. *Ellison, C.G. Boardman, J.D. Williams, D.R. & Jackson, J.S. Religious involvement,stress, and mental health.Social Forces.2001;80,215-249.54.*
29. *Halman, L. Heunk. F. & DeMoor, R.A studyinto the values of theDutchin aEuropeancontext.Tilburg: Tilburg University Press.1987.*
30. *Agha Mohammadi, J. Study of the role of parents' educational model in their children's religious education".Journal of Propaganda Education. 2012;1(2): 126-105.*
31. *Lines, D. (2006). Spirituality in Counseling and Psychotherapy. Thousand Oaks, CA: Sage.*
32. *Mazidi M, Ostovar SJP, Skills m. Effects of Religion and Type of Religious Internalization on the Mental Health of Iranian Adolescents. 2006; 103(1): 301-6.*
33. *Ghobari Banab B, Motavalipoor A, Hakimirad E, Habibi Asgarabadi M. Relationship Between Anxiety and Depression and Magnitude of Spirituality in Students of the University of Tehran. 2009; 10(2): 110-23.*
34. *Koenig H, King D, Carson VB. Handbook of Religion and Health: Oup Usa; 2012.*
35. *Campbell A .The Sense of Well-Being in America: Recent Patterns and Trends. 1981.*

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]

Factors affecting students' spiritual vitality: An narrative review study

fereshteh araghian mojarad [1], mohammad ali heydari gorgi [1], tahereh yaghobi [1]

1. Nasibeh School of Nursing and Midwifery, Mazandaran University of Medical Sciences-Sari, iran.

Abstract

Introduction*: Happiness and happiness are among the basic and natural needs of human beings and I can consider it as one of the most important medical and community health. Since I spend most of my student time at university. There is a great need to create spiritual vitality in students. Therefore, this study is processed with the aim of influencing students' spiritual students.*

Methods*: A review study of an anecdote in 1399 was conducted. To get selected articles to enter the information center database, comprehensive humanities portal and Noor magazines database with a combination of keywords of spiritual publishing, students and external sites Google Scholar, Pubmed, Scopus with Spritual keys Neshat, student from Searched from the beginning of 1990 to the end of 2020.*
Login in this research includes articles that paid to spiritual students, there are main research articles in Persian or English. Finally, 6 articles have been included in the study. Of these 6 articles, 4 Persian articles and 2 English budget articles.

Findings*: The findings indicate the effect of 5 factors (cognitive factor, personal factors, academic factors, environmental factors, family factors) in creating spiritual vitality in students.*

Discussion and Conclusion*: In order to create spiritual vitality, there is a need for families to try to teach and strengthen their religious beliefs and children's role models. University officials should plan for educational and recreational activities, strengthen encouragement and cultural activities of the organization, and involve students in such activities to create spiritual students and the university atmosphere.*

Keywords*: spiritual vitality, students, review study*

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-09-11]